

ÖZET

İSTİLACI BİTKİ TÜRLERİNİN VE İSTİLA YETENEKLERİNİN TEK YILLIK OTLAKLARDA VE YOL KENARLARINDA (AYDIN, DENİZLİ, MUĞLA, İZMİR) BELİRLENMESİ

Pembe Zeynep GİDER

Yüksek Lisans Tezi, Biyoloji Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Özkan Eren
2013, 81 sayfa

Bu çalışmada Aydın, Denizli, Muğla ve İzmir il sınırları içerisinde yayılış gösteren istilacı bitki türleri ve istila yetenekleri tek yıllık otlaklarda ve yol kenarlarında kantitatif olarak ayrı ayrı belirlenmiştir. Vejetasyon 1 m²'lik kare şeklinde çerçeve kullanılarak örneklenmiştir ve her örnek parselde bulunan bitki türleri ve örtüşleri göz kararı belirlenmiştir. Toplam 200 örnek parsel çalışması yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesi sonucunda tek yıllık otlaklarda yayılış gösteren 24 familyaya bağlı tür ve tür altı seviyede 151 takson belirlenmiştir. Bu taksonlardan büyük bir kısmı % 19 oranıyla *Asteraceae* ve *Poaceae* familyalarına aittir. Yol kenarlarından elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucunda yol kenarlarında yayılış gösteren 37 familyaya bağlı tür ve tür altı seviyede 266 takson belirlenmiştir. Bu taksonlardan büyük bir kısmı % 19 oranıyla *Poaceae* ve % 17 oranıyla *Fabaceae* familyalarına aittir. Bu çalışmada özellikle müdahale edilmiş otlaklardan elde edilen örnek parsellerde *Asteraceae* ve *Fabaceae* üyelerinin daha fazla gözlenmesi, bu familyanın sayıları hiç de azımsanmayacak ruderal stratejiyi benimsemiş üyelerinin müdahale edilmiş ortamlarda kolayca kolonize olmaları ve bu tip ortamları hızla istila edebilme özellikleriyle açıklanmıştır. Ayrıca bu araştırmadan elde edilen sonuçlar mevcut istila hipotezleriyle (Müdahale Hipotezi, Tür Zenginliği Hipotezi, Niş Boşluğu Hipotezi) ilişkilendirilerek yorumlanmıştır.

Anahtar sözcükler: İstila biyolojisi, bitki istilası, ruderal bitkiler, tek yıllık otlaklar, yol kenarları.